

“నన్ను గురించి కథ వ్రాయరా ?”

“అవును నరహరి. నిన్ను గురించి, నన్ను గురించి వ్రాస్తేనే కథ అంతకాదు, ఏ వస్తువును గురించి వ్రాసినా అది కథ. భగవంతుని ధృష్టిలో ఏ వస్తువూ ఎనికొకదానో, నీవవ్వెనదానో అనుకోక పోకే ప్రతి మానవుని, వస్తువు చరిత్ర కథే.”

“అయితే నా గురించి కథ రాయండి” నరహరి మళ్ళా అడిగాడు.

నాకు ఆశ్చర్యమేయలేదు. నేనొక రచయితనని నేను కథలు రాస్తున్నానని బహిరంగంగా అందరితో చెప్పుకోక పోయా నరహరికెలా తెలిసిందంటే, అతను మా బ్రాంచి పోస్టాఫీసులో డెలివరీ ఏజంటు. నాకొచ్చే పుత్రురాలు, మనియార్డర్లు, మా బడికి సంబంధించి మేనేజీ వెంటువారు పంపే అఫీసుల్లో లాల్పి అతగాడే తెచ్చివ్వడంతో నా సంగతి కొంతకొంత తెలుసుకున్నాడు. నేను కథరాసి చిత్తురు పోస్టాఫీసులో బుక్ పోస్టల్ చేసినా, అది ప్రచురిస్తే ప్రచురిస్తామని సంపాదకుల నుండి వచ్చే పుత్రురం కాని, ప్రచురించాక పంపే పుస్తకం కాని, ప్రతి సరిగా లభించే ధన సహాయం కాని నరహరి మూలంగా రాలింది. నరహరి అందుకనే ‘నన్ను గురించి’ కథ రాయమన్నాడు. కాకపోతే మరో విషయం. ప్రచురణ కాకపోయినట్లు కథ తాలూకు పార్సెలును తిరిగి భూభ్రమణంలా నాకు చేరాలంటే మా నరహరి మోసి తెస్తాడు. నరహరి అంటే నాకు ఎంతో ఇష్టం. అతడొస్తే చాలా విషయాలు చెబుతాడు. “ఏం సార్ బదులు చెప్పడం లేదు. నాకు బీటీకు టులునువుతున్నది. అలోచించనే రాయండి. చాలా వాగా రాయాలి.”

“నరహరి ! కథ రాయొచ్చు నిన్ను గురించి నువ్వేమీ అనుకోవకుండా. అందరలా వుంటారా ? రాసేవాళ్ళ పైకి దండెత్తిారారా ?”

“అదంతా నాకు తెలియదు సార్ మీరు నా కథ రాయవలసిందే.”

“ఇప్పుడని చెప్పలేను కాని తప్పక ఒకప్పుడు రాస్తాను. నరహరి !” అని హామీ ఇచ్చాను.

మాట నిలుపుకోవాలని నాకు తెలుసు. విజంగా చెబుతున్నాను. రెండు సంఘటనలు జరక్కపోతే నేను ఈ కథ వ్రాసివుండనని నొక్క చెప్పగలను !!

పోస్టాఫీసు సిబ్బందిని రెండు రకాలుగా విభజించడంతో బ్రాంచి పోస్టాఫీసు సిబ్బంది ‘ఎక్స్ప్రెస్’ డిపార్టుమెంటు నామకరణంతో వ్యవహరించబడు తుంది. తక్కిన సిబ్బందికున్న పౌకర్యాలు ఈ సిబ్బందికి లేవు. జీతం చాలా తక్కువ. పాలం పుట్రాలేని నరహరివంటివానికి ముప్పై రూపాయలు ఎక్కడికి ? నరహరికి భార్య, ఇద్దరు పిల్లలున్నారు. ఇవికాక బంధువర్గం అడపా అడపా తికాకావేస్తే ఇక చాలు ‘హరిలో రంగా హరి’ కావలసిందే.

ఉచ్చది గ్రామమయినా, మారిన మాలోకంతోపాటు గ్రామాల్లో కూడా జీవనవ్యయం పెరిగిన కారణాన్ని పురస్కరించుకుని తెక్కరేస్తే నరహరికి వచ్చే జీతం చాలా తక్కువ. పని ఏ మాత్రం తక్కువ లేదు. రంచనగా తెల్లవారి పదిగంటలకు రోడ్డుకు వెడతాడు నరహరి. పదిముప్పైపుకు బస్సులో తపోలా సంచి వస్తుంది. దాన్ని తెల్లనే వెనుకను (నేను ప్రత్యక్షంగా చూశాను) పోస్టాఫీసుకు తెచ్చి, పంచి విప్పి ముద్రలు వేసి, మనియార్డర్లు వేరుగా,

రిజిస్టర్లు వేరుగా పురస్కరించాడు. మనియార్డర్లు, రిజిస్టర్లు కవర్లు ముందు బట్టాడా చేస్తాడు. తక్కిన పుత్రురాలు వేరుగా వుంచుకుని, గజగబా ఇంటికి వెళ్లి అన్నం తిని గ్రామాలకు రావడంతో పని మొదలు. అప్పటి టైము పండ్రెండు గంటలు.

ఎండలో చెప్పులయినా లేక, చినిగిన ప్యాంటు, మాసికలేసిన చాక్కాలో వచ్చే నరహరిని అల్లం త దూరంలో చూసి బంధువు వచ్చినట్లు జనం మూగితే ఎవరి పుత్రురంవారికి బట్టాడా చేసినావద్దకు వస్తాడు. సంతోషాన్ని, కుతూహలాన్ని, ఒక్కొక్కప్పుడు దుఃఖాన్ని సహితం మోసికొనితెచ్చే నరహరి అంటే అందరికీ ప్రీతి. ప్రతీకలు పోస్టల్లో వచ్చేవయితే నరహరిని చుట్టుకుంటారు. ఎప్పుడెప్పుడు నరహరిని చూస్తామా అన్నంత అతురతతో రచ్చపర్చ కాచు కుని వుంటారు

“టైప్ మాసి చెప్పండి సార్. ఇక రెండు గ్రామాలున్నాయి. ఒక మనియార్డర్లు, రెండు రిజిస్టర్లు కవర్లున్నాయి. మూడుకల్లా పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళాలి” అంటూ అతి తొందరగా లేస్తాడు నరహరి.

“పదిపాను నివిషాలున్నాయి రెండుకి.”

“అరే, గంట రెండు కాబోతున్నది. వస్తాను సార్!” అంటూ ఆత్రంగా,సరిగెత్తే నడకతోవెడతాడు.

ఒకరోజు అవసరంలో, సంతకాలు తీసికూనే బీటు పుస్తకాన్ని మరచి వెళ్ళిపోయి, మళ్ళా వచ్చి తీసికొని వెళ్ళాడు.

“తొందరలో వెళ్ళిపోతాను.” అని నా ప్రత్యుత్తరాన్ని ఆశించకుండా వెళ్ళిపోయాడు.

మూడు గంటలకల్లా అన్ని గ్రామాలు చూచుకుని పోస్టాఫీసుకు వెళ్ళి, మళ్ళా వెళ్ళవలసిన జాబులకు ముద్రలు కొట్టడం, మనియార్డర్లు ఇచ్చినవి, ఇచ్చనివి బాంచి పోస్టుమాస్టరుకు తెక్కబెప్పజెప్పడం. కట్టకట్టుకుని మళ్ళా రోడ్డుకి చేరుకుంటాడు. సుమారు నాలుగు గంటలకు బస్సు వస్తుంది. కట్టి బస్సులో వేసి చేతులు దులుపుకుని ఈ రోజు బరువు వెళ్ళిందని బస్సు కనుమరుగయ్యే వర్యంతం చూసి, తిరుగు ముఖం పట్టడంతో పని ఆఖరు కాదు.

నరహరి నాలో చెప్పేవాడు.

“ఏంసార్ చెయ్యడం. కార్డు అడుగుతారు. ఆరు పై నలు రేసిస్తాంటారు. గ్రామం కదా అందరూ తెలిసినవాళ్ళు లేదనడానికి మనసొచ్చదు. నరేనని ఇన్నామనకొండి. ఇచ్చిన వాళ్ళు ఇచ్చారు. లేనివాళ్ళు లేదు” అంటూ ముఖంపై కుడిచేతిని వుంచుకుని నవ్వుకున్న నరహరిని చూస్తే నాకు కోపం వచ్చేది.

“ఆ డబ్బుచెలా అడ్డుట్టు చేస్తావ్” అని అడిగాను కోపంగానే.

“నాచేతిలో నుండి వేసి కడతాను” అంటాడని నరహరి.

ఇటువంటివి పెట్టుకోవద్దన్నా వినిన నరహరిపై ద్విగుణీకృతమైన కోపం వచ్చిన మాట విజమే. అదే చెప్పాను.

“అది పీలుకారు లెండిసార్.” అన్నాడు.

“అనుభవించు వీ ఖర్చు” అన్నాను.

నేను నరహరి నిజాయతీని శంకించిన మాట విజమేను. అతడు మాట నిలుపుకునే వాడేనా అని అతని మాటలబట్టి కేరీజు వేసుకునే వాణ్ణి.

ఆ రోజు నరహరి నాకు మధ్యవర్తిం కారణం వునస్కరించుకుని నిద్రపోతున్న లేపాడు.

“ఏం నరహరి పుత్రురాలేమేనా వచ్చాయ కళ్ళు మలుముకుంటూనే అడిగేను.

“మనియార్డర్లు వచ్చింది సార్.”

కలయో చైష్ట్యవమాయయో కాదన కొంత ఆశ్చర్యపడ్డాననే చెప్పాలి. జీతపు మనియ వచ్చింది రెండు రోజుల క్రితమే. మనియ ఎవరు పంపారబ్బా ?

“ఎంత ?” అదే అలోచిస్తూ అడిగి

“నలభై”

ముందు డబ్బు తీసుకుని తర్వాత ఎవరు ప చూసుకో వచ్చునని నేనా తీసుకున్నాను ప పెట్టడానికి.

“సార్ ! సార్ ! నేనా తీయకండి !”

“ఏం ?” అన్నాను.

“ఈ శుభవార్తను భంగం చేస్తున్నావే.

“చెప్పు బాబూ చంపక !” అన్నాను సరి రా. లొడ్డడం నమంజనంగా లేదనుకుని.

“మనియార్డర్లు సారం వచ్చింది. డబ్బు రాకే

“ఇదే నరహరి, సారం రావడమేమిటి ? రాకపోవడమేమిటి ? ఇది మీ బ్రాంచి పోస్టుమాస్ నువ్వు చేస్తున్న తతంగామా ?”

“సార్ ! లేదు. సబ్ పోస్టాఫీసు నుండి రాలేదు. రేపు రావచ్చు.”

రిజిస్టరులత్తరం యిప్పులని వెళ్ళిపోయాడు.

ఎంత ఆశగా మరురోజు మధ్యవర్తిం వర రాకకోసం కళ్ళల్లో వత్తులు చేసుకుకుని నిద్ర చూసినా నరహరి రాలేదు. ఈ రోజు కూడా రాలేదా ? ఆ మాట అనుకోలేను. ఒకరోజు ఆల కావచ్చు ఈ రోజు కూడా రాలేదంటే నాకు నమ్మ కుదరలేదు. ఫార్మర్ల చేసి సంతకంతో పంపిరేమో సంతయించడానికి ఆస్కారం లేదు. డబ్బు పుండదేమీ. ఒకటి రెండు రోజులు మాడ్డ తక్షణ కర్తవ్యమనుకున్నాను.

సాయంత్రమయింది. బడి పదిలి నేను వాళ్ళకి వెళ్ళాను. పడమటి కొండల్లో సూర్యుడప్పుడే ఆ మిన్నూ! పర్యతాళికి వీడ్కొనిస్తూ ఆఖరు కిరణాల శిఖరాగ్రం పైకి ప్రసరించజేస్తున్నాడు తన ఆర కిరణ జాలంతో. ప్రకృతి అవోదకరంగా వుం సాయంకాలపు పిల్ల వాయువులు చల్లగా పీస్తున్నాం ధాత్రీలలామపైకి. ఎండపోకే వాడిన పైర్లు లానికి సేదదేరి ముచ్చటగా పూగుతున్నాయి. ఒ పిల్లల అరుపులతో హోరెత్తిన నాకు మధురమై వాతావరణం మత్తెక్కించబోగింది. బండపై కూర్చున్నాను.

వీకటి పడింది పూర్తిగా. నేను లేచి ఇంటికివచ్చి అన్నం తిని పడుకుని,వచ్చిన గ్రామములతో ఆషామాషీ కబుర్లతో వుంటున్నాను. వీధిలో లాంతరు క పించింది.

“సార్ ! సార్ !”

అది నరహరి గొంతే ! రాత్రి పదిగంటలకు నరహరి వచ్చాడంటే నాకు ఆశ్చర్యమేసింది. లాంతరు చేతో వున్నది. తోడుగా మరింకో వ్యక్తి వున్నాడు.

‘మన్నా నరహరి’ లేచి కూర్చుని “ఇంత

34 వ పేజీ చూడండి

డాక్టర్ వృత్తి చేయండి

వివాహకాలంలో ఇంటిలో పోస్టులో ల్యూషివేట్ ద్వారా హోమియోపతి చదివి, గవర్నమెంటు రిశిష్టెన్టుర్యు కాలేజీ ద్వారా డిప్లొమా పొందండి.

పాస్పెక్టివ్ ఉచితం. వెంటనే వ్రాయండి.
**Indian Homoeopathic College,
(APW), JULLUNDUR CITY**

తెల్ల మచ్చలు

తెల్ల మచ్చలకు 'స్వేతరి' ఉత్తమ ఔషధము (పాల్స్) ప్రచార నిమిత్తం 15 దినముల మందు ఉచితముగా పంపబడును. వ్యాధి పూర్తి వివరాలతో యింగ్ గు సేక హిందీలో వ్రాయండి.

**Sri Krishna Chandra Vaidya,
(A.P.) P. O. Katrisarai (Gaya)**

మి దగ్గు త్వరగా పోవును

ఖాత మరయు గొంతుగ నెప్పిక

వెప్స్ మిరు తినుకొండి

వెప్స్ను విప్పించి, నొప్పిని నివారించే దర్శను జరుపునట్టి అందరి శమనకరమైన అవిదంతు పొందండి అని గొంతుగ నొప్పి, బ్రోంకైటిస్ దగ్గు మరియు జలుబును గలిగించే క్రిములను తంపుటకు సహాయపడును వెప్స్ త్వరగా వినారణను గలిగించును.

ఇందులో హానికరమైన ఓషధులు లేవు. పిల్లలకు సురక్షితంగా ఇవ్వవచ్చును. బ్రోంకైటిస్, గొంతుగ నొప్పి, పడిశెప్పి, అధిక కఫము, జలుబుబులు మరియు దగ్గులను త్వరగా నివారించును. చింతం వ్యాపించునందరినీ ఇచ్చుటకు ముప్పి.

ని.క. పులకార్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

మద్రాస్ స్టేటుకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు: సెనెస్ మోతీరీకం వెనీ, మద్రాసు-1.

నరహారి నిజాయితీ

31 వ పేజీ తరువాయి

రాత్రిలో ఏం ఇలా వచ్చావు" అని అడిగాడు. చేతిలో పుస్తకం వుంది. జేబులోని మనియార్డరు ఫారం, దానిని చుట్టిన నాలుగు పదిరూపాయల నోట్లు క్రింద ఎంచుపెట్టి, ఫారంలో వంతకం చెయ్యమని పేనాకూడా ఇచ్చాడు.

"ఇంత రాత్రిలో"
"డబ్బు ఈరోజే వచ్చింది. ఇక్కడికి రావడానికి బయలుదేరుతున్నాను. మా పోష్యల ఇన్స్పెక్టరు వచ్చారు. అక్కడ ఆయనకు అవి ఇవి అందించే లోగానే బస్సుకు టైం కావడంతో అందివ్వడానికి వెళ్లాను. మనియార్డర్లు నాలుగు వచ్చాయి. అన్ని టీకీ డబ్బు వచ్చాయి. కట్ట అందించిన తర్వాత పెయిడ్ చేసి, ఇంటికి వెళ్లి అన్నం తిని, మీ మనియార్డరు ఇచ్చివేడదామని వస్తున్నాను."

"రేపు వగలే తెచ్చివ్వరాదా?" అన్నాను.
"ఈ రోజు బాకీ కద. ఈ రోజే తీర్చేయాలి" అని అన్నాడు.

డబ్బు పుచ్చుకున్నాను. అరగంట వరకు ఏవేవో మాట్లాడాడు నరహారి.

అన్నం పెట్టింపాను. తిన్న అరువాత ఇద్దరు వెళ్లి పోయారు. అటువేముల నరహారి ఋజు ప్రవర్తనను శంకించ లేదు. నరహారిని నమ్మాను పూర్తిగా. ఇంత చక్కగా డ్యూటీ చేసే నరహారి అంటే సదభి ప్రాయం ఏర్పడదే నాకు. అందరితోనూ అదే చెప్పాను. తక్కిన గ్రామాల టీచర్లు కొందరు నమ్మలేక పోయారు.

తర్వాత మా గ్రామానికొస్తే నా దగ్గరకు వచ్చి ఇచ్చితంగా మాట్లాడి వెళ్లాలిందని 'చాకుం' జారీ చేశాను. నరహారి నావద్దకు వచ్చి మాట్లాడేకగాని వెళ్ళడు. అత్యయత అంత దృఢంగా పెనవేసుకుంది నాకు అతనికి.

రోజులు దొర్లొపోతున్నాయి. మామూలగా నా సహచర్యంలో అతని కచ్చిన మగుగు మేమంటే వరనాశక్తి. నా వద్ద ఉన్న పుస్తకాల్లో సరళ భాష కల్గిన తెలుగు పుస్తకాలు ఇచ్చే వాణ్ణి. ఇంగ్లీషు పీఠయినపుడల్లా, వాక్య నిర్మాణం వరకు నేర్పించాను. స్వంతంగా వాక్యాలు రాయగలడన్నంతనేర్పించాను

ఒక రోజు బడి వదలి చిత్రాచూరుకు పైకేళ్లొ వెడుతున్నాను ఏదోవని మీద. మా ప్రక్క గ్రామం టీచరు వెంకట్రమణ నాతో కలిశాడు.

"నాకో మనియార్డరు వచ్చిందంటే ఈ పూటే. తొమ్మిది రూపాయలు. పన్నెంపెంటి బిల్లులెండి. 7 రూపాయలిచ్చి రెండు రూపాయలు మళ్లా ఇస్తాను అని నరహారి అన్నాడు. మనియార్డరు రేపే ఇద్దుపు నంతకం పెట్టవన్నాను. లేదు పెట్టమన్నాడు. మీరూ నరహారిని గురించి చెప్పారు కాబట్టి సంతకం పెట్టాను. 7 రూపాయ లిచ్చి, 'తొమ్మిది రూపాయలు ఒకే సర్కాయం మళ్లా ఇవ్వమని' నాపను చేశాను. ఏమనుకున్నాడో ఏమో డబ్బు తీసికొని వెళ్లిపోయాడు. ఇంటికి వెళ్లి ఏవరో మా గ్రామాని కొమ్మంటే 9 రూపాయ

లిచ్చి వెంపాడు. నేను తర్వాత నొచ్చుకున్నాను నరహారి ఆర్థిక ఇబ్బందుల్లో ఉన్నాడని, అతని వాలకమే చెబుతున్నది. లోతుకు వెళ్లిన కచ్చూరుమ్ము కొట్టుకున్న వర్ష అదోరకంగా కనిపించాడు."

వెంకటరమణ చెప్పకు పోసాగాడు. నరహారిని నేను చూసి మూడు నాలుగు రోజులయింది. ఈ నాలుగు రోజులు తీరిక లేదు.

ఇన్స్పెక్టర్ కార్డు వచ్చింది. ఏకోపాధ్యాయుణ్ణి కావడంతో పిల్లలకు సాతం చెప్పడం మొదలు కుని, ఆసీనుకు వంపవలసిన వ్రాతల వరకు నేనే చూసుకోవాలి. నమ్మరేము కాని వో చక్కని ఉదంతం. ఒక రోజు మధ్యాహ్నం పిల్లలు బడికి దగ్గర్లో లేరు. రెండు గంటల అయిపోయింది. గంట కొట్టవలసి ఉంది. చూసి నేనే సుత్తి తీసుకుని గంట కొట్టాను. అన్నిటికీ సిద్ధ మయి ఉండవలసి ఉంది !! ఇక ఇన్స్పెక్టర్ అంటే

చెప్పాలా? రికార్డులు, టీచింగ్ నోట్సులు, చార్టులు, స్టేట్మెంటు చూసుకుంటూ పిల్లలను ఇన్స్పెక్టరుకు తయారు చేయించాల్సి వచ్చింది. ఇన్ని తొందర్లో నరహారిని సురచిహియాను. అతను బడివద్దకు రాలేదు. ఇన్స్పెక్టర్ సంతృప్తి కరంగా జరిగింది. పిల్లలు చురుగ్గా వెప్పిన జవాబులు మా డెప్పుట్టి ఇన్స్పెక్టర్ని తృప్తి సరిచినవి.

ఆ తర్వాత రెండు రోజులకు కాని నరహారి కచ్చించలేదు.

ఆ రోజున నరహారి వెచ్చాడు. ఆకారం పూర్తిగా మారిపోయి ఉంది. అదోలా ఉన్నాడు. చిక్క పోయాడు.

"రెండు మూడు రోజులు ఎక్కడ నరహారి" అంటూ మొదలేట్టి వెంకట్రమణ చెప్పిందంతా చెప్పాను.

"చూడండి. పాఠ్ మనియార్డరు వచ్చిన సమయంలో నా కూతురు చిన్నపిల్ల లేదూ కునుమ ఆమెకు 'అమ్మవారు' పోసింది. ఈ చిక్కలో డబ్బు లేక అవ్వవచ్చున్నాను. ఎక్కడడిగినా లేదనే మాట. వెంకట్రమణ టీచరుకు మనియార్డరు వచ్చింది. అందులో రెండు రూపాయలు ఆయనతో చెప్పి తీసుకుని వచ్చాను. మళ్లా సర్ద గలసని. ఆయనకు రూపాయలిచ్చాను. ఆయన తీసుకోలేదు. ఇది వీలుపడదని ఇంటికిచ్చి మళ్లా అప్పుడే నా మనస్సుంగీకరించక పోవడంతో నేను విన్ని కన్నాలు పడినా సరే ఆయన డబ్బు పంపించాను" అని చెప్పాడు.

"కునుమ జెలా ఉంది?"

"ఎక్కడ కునుమసారో. ఆ డబ్బు ఆ మధ్య ప్చామే ఇచ్చి కచ్చు బస్సుకందిచ్చి వచ్చేలోగా..." నేను స్తంభిని పోయి ఆతురతతో— "కునుమకు ఏమయింది నరహారి" అని అడిగాను—

"కునుమ చచ్చి పోయింది" నరహారి కళ్ళలో నుండి జలజలా పీరు కార్చు న్నాయి. మాటాడ లేక తల క్రిందికి దించుకున్నాడు.. "చస్తాను సారో, ఉత్తరాలు దండిగా ఉన్నాయి" నరహారి జోరుగా వెళ్లిపోయాడు తపో నంది తీసుకుని.